

Sygn. akt I C 486/13

WYROK

W (...)

Dnia 17 marca 2014 r.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie I Wydział Cywilny:

w składzie:

Przewodniczący : SSR Anna Ogińska-Łągiewka

Protokolant: Alicja Kicka

po rozpoznaniu w dniu 5 marca 2014 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa M. F.

przeciwko (...) S.A. V. (...) w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) S.A. V. (...) w W. na rzecz powódki M. F. kwotę 2.337 zł. (dwa tysiące trzysta trzydzieści siedem złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 30 września 2012 roku do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III. zasądza od powódki M. F. na rzecz pozwanego (...) S.A. V. (...) w W. kwotę 1.598,72 zł. (jeden tysiąc pięćset dziewięćdziesiąt osiem złotych 72/100) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 486/13

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 21 grudnia 2012 roku powódka M. F. wniosła przeciwko pozwanemu (...) S.A. V. (...) w W. o zasądzenie kwoty: 19.864,50 zł. wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 1 października 2012 roku do dnia zapłaty oraz kosztów procesu. W uzasadnieniu pełnomocnik powódki wyjaśnił, iż M. F. kierując pojazdem m-ki M. (...) w dniu 15 marca 2011 roku, na ulicy (...), w miejscowości A., gmina G., najechała na fragment gruzu betonowego, który leżał na środku jezdni. W wyniku tego zdarzenia został uszkodzony samochód, którym poruszała się powódka. Koszty naprawy pojazdu zostały wycenione przez rzeczoznawcę na kwotę 7.058 zł. Pozwany wypłacił odszkodowanie dopiero w lipcu 2011 roku. W oczekiwaniu na części zamienne powódka była zmuszona do wynajęcia samochodu zastępczego od (...) Centrum s.c. z siedzibą w W., na czas niezbędny do usunięcia szkody z dnia 15 marca 2011 roku. Strona pozwana, mimo wezwania do zapłaty kwoty dochodzonej niniejszym pozwem, stanowiącej koszt najmu pojazdu zastępczego, nie dokonała zapłaty, w związku z czym przedmiotowe powództwo stało się konieczne i uzasadnione. Jako, że termin zapłaty wyznaczono na dzień 30 września 2012 roku, stąd powódka żąda odsetek ustawowych od dnia następnego / k. 1-3/.

Nakazem zapłaty z dnia 23 stycznia 2013 roku wydanym w sprawie I Nc 9609/12 Referendarz Sądowy Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie uwzględnił w całości dochodzone roszczenie / k. 26/.

W sprzeciwie od powyższego nakazu zapłaty, pozwany zaskarżył powyższy nakaz zapłaty w całości, wnosząc o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów procesu. W uzasadnieniu pełnomocnik pozwanego

zakwestionował roszczenie strony zarówno co do zasady, jak i wysokości. Potwierdził, że w związku ze szkodą z dnia 15 marca 2011 roku wypłacił na rzecz powódki łączną kwotę odszkodowania w wysokości 6.949,63 zł. z tytułu kosztów naprawy uszkodzonego pojazdu m-ki M. (...). Pozwany zakwestionował jednak konieczność wynajmu pojazdu zastępczego przez powódkę, a także okres przez jaki powódka rzekomo korzystała z pojazdu zastępczego, a co za tym idzie wysokość dochodzonej kwoty niniejszym pozwem / k. 28-31/.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 15 marca 2011 roku około godz. 8:30 M. F., kierując pojazdem m-ki M. (...) o nr rej. (...), jadąc ulicą (...) w miejscowości A. w kierunku ul. (...), gm. G., ok. 100 m przed skrzyżowaniem, najechała na fragment gruzu betonowego granulacji ok. 15 cm, który leżał na środku jezdni / notatka urzędowa sporządzona przez mł. asp. T. L. – k. 6/.

M. F. posiadała ubezpieczenie auto-casco w (...) S.A. V. (...) w W. w okresie od dnia 25 listopada 2010 roku do dnia 24 listopada 2011 roku / k. 11-13 – polisa seria (...)/.

W dniu 18 marca 2011 roku firma (...) s.c. w W. przyjęła do naprawy uszkodzony pojazd m-ki M. / k. 156 – protokół przyjęcia pojazdu do naprawy/.

W dniu 18 marca 2011 roku pomiędzy G. G. i M. P. (1), prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą (...) s.c. w W. jako Wynajmującym a M. F. jako Najemcą zawarta została umowa najmu auta zastępczego m-ki C. (...). Na jej podstawie auto zastępcze zostało wydane w dniu 18 marca 2011 roku, zaś jego zwrot miał nastąpić do dnia 31 marca 2011 roku. Opłata za wynajem wynosiła 116,85 zł. brutto za każdą rozpoczętą dobę wynajmu. Zgodnie z pisemnymi adnotacjami zawartymi na umowie, najem auta zastępczego był przedłużany: do dnia 30 kwietnia 2011 roku, następnie do dnia 31 maja 2011 roku i wreszcie do końca naprawy samochodu / k. 60-61/.

Jednocześnie w dniu 18 marca 2011 roku M. F. upoważniła firmę (...) w W. do samodzielnego załatwienia wszelkich formalności związanych ze zgłoszeniem i likwidacją szkody w Towarzystwie (...) oraz do odebrania odszkodowania za naprawę, części, materiały lakiernicze, holowanie, parking. W przypadku szkody całkowitej do podpisywania stosownych ugód z firmą ubezpieczeniową i również do odebrania odszkodowania. W przypadku braku odpowiedzialności, bądź odmowy odszkodowania przez Towarzystwo (...), zobowiązała się do pokrycia kosztów naprawy z własnych środków w terminie 7 dni od daty powiadomienia. W przypadku likwidacji szkody w ramach ubezpieczenia AC zobowiązywała się w chwili odbioru samochodu z warsztatu naprawczego dopłacić potrącony przez Towarzystwo (...) koszt nie wniesionego udziału własnego oraz amortyzacji części. Powyższe upoważnienie nie mogło być anulowane bez pisemnej zgody osoby upoważnionej. Upoważniający nie mógł sam odebrać odszkodowania / k. 155/.

W dniu 27 lipca 2011 roku firma (...) w W. jako Sprzedawca wystawiła na rzecz (...) s.c. M. P. (2) i G. G. jako Nabywcę fakturę VAT nr (...) za części do uszkodzonego auta M. F. w kwocie 824,54 zł. brutto / k. 198/.

Koszt naprawy uszkodzonego auta wyniósł 6.949,63 zł. / k. 159 – faktura VAT nr (...)/.

Pojazd zastępczy został zwrócony przez M. F. w dniu 5 września 2011 roku / k. 153-154 – protokół zdawczo-odbiorczy samochodu wynajmu/.

Naprawa uszkodzonego samochodu, zgodnie z technologią producenta, winna trwać jeden dzień. Zakład naprawczy powinien wykonać naprawę pojazdu i odbiór w ciągu 2 dni roboczych. Samochód po kolizji z dnia 15 marca 2011 roku nie mógł się poruszać, zwłaszcza, iż system chłodniczy był nieszczelny. Samochód m-ki M. (...) nr rej. (...) powinien zostać naprawiony w systemie bezgotówkowym, skoro miał ubezpieczenie Auto-casco, a zakres naprawy był bezsporny. Optymalizując, ilość czasu naprawy samochodu m-ki M. wynosi 20 dni kalendarzowych (od 18 marca 2011 roku – dzień, w którym samochód został przyjęty do warsztatu, do 6 kwietnia 2011 roku – dzień, którym samochód powinien zostać odebrany z warsztatu) / wnioski opinii biegłego sądowego, rzeczoznawcy samochodowego, z zakresu

techniki samochodowej, ruchu drogowego, odtwarzania przebiegu wypadków i kolizji drogowych oraz wyceny szkód komunikacyjnych M. T. – k. 163-169/.

W opinii uzupełniającej biegły sądowy M. T. wyjaśnił, iż ustalony czas oczekiwania na części zamienne od dnia 1 kwietnia do dnia 4 kwietnia 2011 roku wynikał z daty wystawienia kosztorysu naprawy przez warsztat. Zakres naprawy był bezsporny i po oględzinach samochodu przez pracownika TU w dniu 30 marca 2011 roku, niezwłocznie powinno się zamówić części do naprawy. Okres dostarczenia części wg deklaracji generalnego (...) – powinien wynieść maksymalnie 48 godzin / k. 201 – opinia uzupełniająca/.

W dniu 21 marca 2011 roku M. F. zgłosiła szkodę w (...) S.A. Towarzystwie (...) S.A. V. (...) z OC Urzędu Miasta i Gminy G. / k. 44/.

Pismem z dnia 19 maja 2011 roku (...) S.A. V. (...) w W. poinformował M. F., iż w przedmiotowej sprawie brak jest podstaw do przyjęcia odpowiedzialności przez towarzystwo ubezpieczeń / k. 14/.

Następnie pismem z dnia 30 maja 2011 roku poszkodowana wniosła do (...) S.A. (...) w W. o przekazanie całej dokumentacji szkodowej do (...) S.A. (...) / k. 45/, co też nastąpiło w dniu 6 czerwca 2011 roku / k. 46 – pismo z dnia 6 czerwca 2011 roku/.

Następnie decyzją z dnia 21 lipca 2011 roku (...) S.A. V. (...) w W. przyznał T. M. odszkodowania w kwocie 6.949,63 zł. na podstawie § 13 ust. 11 OWU Autocasco w oparciu o fakturę VAT nr (...) / k. 15/.

Pismem z dnia 21 września 2012 roku, M. F. wezwała (...) S.A. V. (...) w W. do wypłaty odszkodowania w kwocie 19.864,50 zł. w postaci poniesionych kosztów najmu pojazdu zastępczego, w terminie do 30 września 2012 roku / k. 18-19/.

M. F. korzystała z pojazdu zastępczego przez okres 170 dni i poniosła koszt najmu auta zastępczego w kwocie 19.864,50 zł. / faktura VAT - k. 17/.

W dniu 31 lipca 2012 roku sfinalizowana została fuzja dwóch spółek ubezpieczeniowych należących do Grupy V. (...) w Polsce: (...) i InterRisk. W związku z powyższym (...) S.A. (...) przejął wszystkie prawa i obowiązki (...) S.A. (...) / k. 68-69/.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wszechstronnej analizy akt sprawy, na które złożyły się dokumenty wskazane i opisane w treści, których autentyczność nie budziła wątpliwości Sądu i które nie były kwestionowane przez żadną ze stron. Nadto Sąd oparł się na opinii biegłego sądowego M. T., która została sporządzona w sposób rzetelny, kompetentny, dokładny i wnikliwy przez osobę o stosownych uprawnieniach oraz bezstronną.

Zebrane dowody stanowiły wystarczającą podstawę do wydania rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 415 kc, kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia. Stosowanie zaś do art. 805 § 1 kc, przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swojego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Z kolei w myśl art. 822 § 1 i § 4 kc, przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony.

Wskazać przy tym należy, iż pojęcie szkody obejmuje ujemne dolegliwości powstałe w wyniku czyjegoś bezprawnego działania i przy szkodzie o charakterze materialnym dotyczy przede wszystkim uszczerbku powstałego w majątku

poszkodowanego. Stosowanie do dyspozycji art. 361 kc, zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. Przy czym, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzo. Jak natomiast stanowi art. 363 § 1 kc, naprawienie szkody powinno nastąpić, według wyboru poszkodowanego, bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej. Jednakże gdyby przywrócenie stanu poprzedniego było niemożliwe albo gdyby pociągało za sobą dla zobowiązanego nadmierne trudności lub koszty, roszczenie poszkodowanego ogranicza się do świadczenia w pieniądzu. Z powyższego jednoznacznie wynika, że szkoda sprowadza się do ogółu dolegliwości powstałych w wyniku uszczerplenia majątku poszkodowanego.

Zdaniem Sądu, utrata możliwości korzystania z rzeczy wskutek jej zniszczenia niewątpliwie stanowi szkodę majątkową. Normalnym bowiem następstwem w rozumieniu art. 361 § 1 kc jest bardzo często niemożność korzystania z samochodu przez poszkodowanego w sytuacji jego uszkodzenia. Jeżeli więc poszkodowany poniósł w związku z tym koszty, które były konieczne na wynajem pojazdu zastępczego, to mieszczą się one w granicach skutków szkodowych podlegających wyrównaniu.

Pozwany kwestionował poniesiony koszt najmu pojazdu, wskazując przy tym, iż koszt najmu nie był uzasadniony w okresie aż 170 dni.

O prawie do dochodzenia w ramach odszkodowania kosztów najmu auta zastępczego – wypowiadał się wielokrotnie Sąd Najwyższy. m.in. w wyroku z dnia 8 września 2004 r. Sąd Najwyższy w sprawie IV CK 672/03 stwierdził, iż „za normalne następstwo zniszczenia pojazdu służącego poszkodowanemu do prowadzenia działalności gospodarczej należy uznać konieczność czasowego wynajęcia pojazdu zastępczego w celu kontynuowania tej działalności w okresie, gdy szkoda nie została jeszcze naprawiona. Postulat pełnego odszkodowania przemawia więc za przyjęciem stanowiska o potrzebie zwrotu przez ubezpieczyciela tzw. wydatków koniecznych, potrzebnych na czasowe używanie zastępczego środka komunikacji w związku z niemożliwością korzystania z niego wskutek zniszczenia, z tym że tylko za okres między dniem zniszczenia a dniem w którym poszkodowany może nabyć analogiczny pojazd, nie dłuższy jednak niż za czas do zapłaty odszkodowania.” Z wyroku z dnia 5 listopada 2004 r. Sądu Najwyższego, sygn. akt II CK 494/03 wynika z kolei, że „jeżeli uszkodzony pojazd nadaje się do naprawy w postaci wmontowania do niego nowej części zamiennej, to koszty najmu przez poszkodowanego tzw. samochodu zastępczego obejmować mogą tylko okres konieczny i niezbędny do naprawy pojazdu (art. 361 § 1 kc)”.

Zdaniem Sądu – w świetle opinii biegłego sądowego – nie można przyjąć, iż przez cały okres czasu, w którym M. F. korzystała z pojazdu zastępczego, była do tego uprawniona.

Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 26 listopada 2002 roku, który zapadł na tle stanu faktycznego w sprawie sygn. akt V CKN 1397/2000, opubl. Lex nr 77057, stwierdził, że skoro samochód mógł zostać naprawiony, to powód może w zasadzie żądać od pozwanego zwrotu kosztów wynajmu pojazdu zastępczego poniesionych jedynie w okresie naprawy samochodu. Należy zaś zauważyć, że jak ustalił sąd pierwszej instancji, wykonanie naprawy samochodu powoda było możliwe do dnia 20 października 1995 r. Okoliczność, że świadczenie z tytułu odszkodowania w kwocie 26.761,20 DM powód otrzymał od pozwanego dopiero w styczniu 1996 r., nie może być uznana za wyłączającą możliwość naprawy samochodu wcześniej. Bowiem powód, jeżeli nie miał środków na pokrycie kosztów naprawy, to mógł skorzystać z możliwości naprawy, której koszt - na podstawie umowy pozwanego z zakładem naprawczym - pokryłby bezpośrednio pozwany.

W świetle powyższego, argumentację strony powodowej, że czasokres najmu auta zastępczego był uzasadniony z uwagi na wydłużający się proces likwidacji szkody ze strony pozwanego, należało uznać za chybioną.

Wskazać przy tym należy, że pozwany nie wykazał nielojalnego działania poszkodowanego w zakresie wyboru firmy oferującej auta zastępcze, i przyjętej w niej stawek za najem, wobec czego nie sposób postawić powódce zarzut niedopełnienia obowiązku minimalizacji szkody w tym zakresie.

Nie wszystkie jednak wydatki pozostające w związku przyczynowym z wypadkiem komunikacyjnym mogą być refundowane, istnieje bowiem obowiązek wierzyciela zapobiegania szkodzie i zmniejszania jej rozmiarów (art. 354 § 2, art. 362 i 826 § 1 k.c.). Na dłużniku ciąży w związku z tym obowiązek zwrotu wydatków celowych i ekonomicznie uzasadnionych, pozwalających na wyeliminowanie negatywnych dla poszkodowanego następstw, niedających się wyeliminować w inny sposób, z zachowaniem rozsądnej proporcji między korzyścią wierzyciela a obciążeniem dłużnika. Nie jest celowe nadmierne rozszerzanie odpowiedzialności odszkodowawczej i w konsekwencji - gwarancyjnej ubezpieczyciela, co mogłoby prowadzić do wzrostu składek ubezpieczeniowych (uchwała SN (7) z dnia 17 listopada 2011 roku, sygn. akt III CZP 5/11, opubl. OSNC 2012/3/28).

Reasumując, zdaniem Sądu za uzasadniony należało uznać okres 20 dni korzystania z auta zastępczego, przy stawce 116,85 zł. brutto za każdą rozpoczętą dobę wynajmu.

W tym stanie rzeczy należało zasądzić od pozwanego na rzecz powódki kwotę 2.337 zł.

Orzeczenie o odsetkach ustawowych Sąd oparł na przepisach art. 359 k.c. w zw. z art. 481 k.c. w zw. z art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych przyjmując, iż należy zasądzić odsetki ustawowe od dnia 30 września 2012 roku do dnia zapłaty. Sąd miał w tym zakresie na względzie, iż na wniosek powódki w czerwcu 2011 roku zostały przekazane akta szkody do (...) S.A. (...) celem likwidacji szkody z AC poszkodowanej. Toteż żądanie w zakresie odsetek ustawowych wyrażone pozwie, podlegało uwzględnieniu w całości.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu oparto na przepisie art. 100 kpc statuującym zasadę stosunkowego rozliczenia kosztów procesu. Powód obowiązany był na podstawie ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, uiścić opłatę stosunkową do pozwu w kwocie 994 zł. Kosztami niezbędnymi poniesionymi przez powoda w toku procesu były także koszty zastępstwa procesowego reprezentującego go pełnomocnika ustalone w oparciu o § 6 pkt. 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu - w kwocie 2.400 zł. Ponadto na koszty procesowe składa się także opłata skarbową od dokumentu pełnomocnictwa w kwocie 17 zł. oraz poniesiony wydatek na opinię biegłego sądowego w kwocie 991,07 zł. Z kolei pozwany poniósł koszty wynagrodzenia profesjonalnego pełnomocnika w tej samej wysokości oraz opłatę od dokumentu pełnomocnictwa w kwocie 17 zł. Łączne koszty procesu wyniosły kwotę 6.819,07 zł. Powód wygrał sprawę w 12%. W świetle powyższego, Sąd zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1.598,72 zł. z tytułem zwrotu kosztów procesu. Powyższa kwota wynikała z uwzględnienia stosunku wygranej stron do wysokości kosztów procesu i stanowiła różnicę między kosztami, które rzeczywiście poniósł pozwany, a tymi, które powinien był ponieść (2.417 zł. - 818,28 zł.).

Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł jak w sentencji.